

Direktionssekretariatet

Notat inhabilitet
-
Vindmølleplanlægning

-
John Saaby Jensen

Indledning.

John Saaby Jensen har bedt direktionsssekretariatet om, at få vurderet hans habilitet i forbindelse med at kommunalbestyrelsen skal behandle en sag om:

Vindmøller ved Hevring Ådal.

Det skal præciseres, at reglerne om inhabilitet finder anvendelse uanset om en sag behandles på et udvalgsmøde eller et kommunalbestyrelsesmøde, og uanset udvalgets eller kommunalbestyrelsens beslutning.

Lovgrundlag.

I forvaltningslovens kapitel 2 er der fastsat regler om speciel inhabilitet. Reglerne om speciel inhabilitet vedrører den enkelte sag, og omhandler spørgsmålet om, hvorvidt personer, der virker indenfor den offentlige forvaltning for eksempel kommunalbestyrelsesmedlemmer og medarbejdere, har en sådan interesse i eller tilknytning til sagen, at vedkommende ikke bør beskæftige sig med den.

Formålet med reglerne om inhabilitet er dels at sikre, at der ikke i forbindelse med en sags behandling og afgørelse inddrages uvedkommende hensyn, dels i større perspektiv at sikre borgernes tillid til den offentlige forvaltning.

Der findes også regler om generel inhabilitet. Det vil sige habilitetskrav rettet mod personer, der skal bestride bestemte poster. Eksempelvis er det i styrelseslovens § 29 beskrevet, hvem der generelt ikke kan sidde i økonomiudvalget og de stående udvalg.

Bestemmelserne om inhabilitet som er relevant for John Saaby Jensen.

I forvaltningslovens § 3, stk. 1, er det opregnet i hvilke tilfælde der i almindelighed foreligger speciel inhabilitet. Det fremgår af bestemmelsen, at der ikke vil være grundlag for at statuere inhabilitet, hvis der ikke kan antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uved-

kommende hensyn jf. forvaltningslovens § 3 stk. 2. Ved vurderingen heraf vil der bl.a. blive lagt vægt på interessens karakter eller styrke, sagens karakter, samt på den pågældendes funktioner i forbindelse med sagsbehandlingen.

Dette indebærer, at interessen skal have en vis styrke, samtidig med at der må antages at være fare for, at afgørelsen i sagen vil blive påvirket af uvedkommende hensyn. Det er endvidere en forudsætning, at der ikke er tale om en interesse af mere almen karakter, en ideelt betonet interesse, en fagmæssig eller professionel interesse i sagen.

Afgørende er, om der i den konkrete sag foreligger en særlig interesse, som må anses for uvedkommende, og som ud fra en objektiv vurdering må antages at kunne påvirke den pågældende stillingtagen til sagen.

Konkret vurdering.

Afgørelsen af inhabilitetsspørgsmålet beror på en skønspregt vurdering, hvor flere forskellige hensyn skal afvejes. Den pågældende er afskåret fra at deltage i en sags behandling, hvis den pågældende har et sådant forhold til sagen eller dens parter, at det ud fra en objektiv vurdering er egnet til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed.

I John Saaby Jensen's tilfælde er han nært beslægtet med ejeren af den ejendom, hvor en af vindmøllerne skal placeres. John Saaby Jensen's samlever er således søster og svigerinde til ejerne af ejendommen. Ud over at de ejer ejendommen hvor den ene vindmølle skal placeres, vil de også blive ejer af vindmøllen. Han er derfor inhabil ved behandlinger af sagen om vindmøllerne, jf. forvaltningslovens § 3 stk. 1, nr. 2.

Ordlyden af forvaltningslovens § 3 stk. 1 nr. 2: vedkommendes ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn eller andre nærtstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse.

Ifølge John Saaby Jensen er han først i februar 2014 blevet klar over, at familien har den ejendom hvor den ene mølle skal placeres og at de ligeledes skal have andel i møllerne.

Et kommunalbestyrelsesmedlem har pligt til at underrette kommunalbestyrelsen, hvis der foreligger forhold, der kan give anledning til tvivl om vedkommendes habilitet. Kommunalbestyrelsesmedlemmet er endvidere forpligtet til at meddele alle relevante oplysninger, der kan medvirke til at tilvejebringe et tilstrækkeligt oplyst grundlag at tage stilling på.

Naturklagenævnet, har i en afgørelse af 6. januar 2009 forholdt sig til spørgsmålet om inhabilitet i forbindelse med vindmølleplanlægning. Langeland Kommune anså ikke et kommunalbestyrelsesmedlem som deltog i behandling af sag i udvalg for trafik, teknik og miljø samt i kommunalbestyrelsen, som inhabil i sagens behandling, han havde henledt opmærksomheden på slægtskabet til arealets ejer (ægtefælle var søster til arealets ejer). Langeland Kommune mente ikke at der forelå nogen særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald. Det var desuden kommunen vurdering, at planen ikke kan tilsidesættes som ugyldig, hvis kommunalbestyrelsesmedlemmet efterfølgende blev erklæret inhabil, da hans stemme ikke har været udslagsgivende. Kun 1 ud af 25 medlemmer af kommunalbestyrelsen stemte imod planforslaget, og 1 medlem var fraværende.

Et flertal på 7 af Naturklagenævnets medlemmer finder, at inhabiliteten bør medføre, at vedtagelsen af lokalplanen er ugyldig. Mindretallet mener ikke at inhabiliteten skal medføre planvedtagelsens ugyldighed, så der var dermed enighed om at statuere inhabilitet i sagen.

Kommunalbestyrelsesmedlemmers pligter og rettigheder ved inhabilitet

Det fremgår af forvaltningsloven, at den, der er inhabil ikke må deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af sagen, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 3.

Da speciel inhabilitet vedrører det enkeltes kommunalbestyrelsesmedlems personlige forhold, er det i § 14 i lov om kommuners styrelse bestemt, at kommunalbestyrelsesmedlemmet selv har pligt til at underrette kommunalbestyrelsen / udvalget om mulig inhabilitet. Det er herefter kommunalbestyrelsen / udvalget, der træffer afgørelse om, hvorvidt medlemmet er inhabil.

Afgørelsen træffes inden selve sagen realitetsbehandles. Spørgsmålet om et kommunalbestyrelsesmedlems inhabilitet skal kun sættes til egentlig forhandling og afstemning, hvis dette bliver begæret af et medlem. Ellers kan mødelederen nøjes med at konkludere.

Da det er myndigheden, der skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger inhabilitet, og ikke medlemmet selv, skal det fremgå af protokollen, at kommunalbestyrelsen / udvalget besluttede, at pågældende er inhabil i sagen, således at der ikke blot står, at vedkommende erklærede sig selv for inhabil, hvilket ikke er muligt. Det bør endvidere for god ordens skyld anføres, at vedkommende forlod lokalet under sagens behandling.

I praksis drøftes forholdet oftest med borgmesteren/udvalgsformanden forinden mødet, således at der kan gives vejledning om forståelsen af regler og praksis, såfremt der er behov herfor. Borgmesteren har ikke pligt til at søge de faktiske forhold nærmere belyst, men kan lægge et kommunalbestyrelsesmedlems oplysninger til grund.

Spørgsmålet om et kommunalbestyrelsesmedlems inhabilitet kan også rejses af andre end det pågældende kommunalbestyrelsesmedlem selv. Andre medlemmer har pligt hertil, hvis de har kendskab til nogle forhold, der kan begrunde inhabilitet.

Indkaldelse af stedfortræder

Når et kommunalbestyrelsesmedlem kan forvente at blive erklæret inhabilt i en konkret sag, kan de medlemmer, der er valgt på den pågældende kandidatliste, kræve stedfortræderen indkaldt til at deltage i behandlingen af sagen, jf. styrelsesloven § 14, stk. 3. Træffer kommunalbestyrelsen beslutning om et medlems inhabilitet, uden at der er indkaldt stedfortræder, kan de medlemmer, der er valgt på den pågældende kandidatliste, kræve sagen udsat til næste møde. Udsættelse kan dog ikke ske, hvis dette medfører overskridelse af frister, som er sat af andre myndigheder eller i henhold til lov, eller hvis 2/3 af de tilstedeværende medlemmer modsætter sig dette. Reglerne nævnt i dette afsnit gælder ikke for udvalgsmedlemmer.

Konsekvensen af at et inhabilt medlem har deltaget i afgørelsen

Såfremt der træffes afgørelse i en sag, og det efterfølgende viser sig, at et medlem var inhabilt, foreligger der en habilitetsmangel. Hovedreglen er, at afgørelser med habilitetsmangler er ugyldige, uanset om det er en begunstigende eller bebyrdende afgørelse for borgeren.

Statsforvaltningen kan prøve kommunalbestyrelsens beslutning om, hvorvidt et medlem er inhabilt. Såfremt tilsynet finder, at kommunalbestyrelsens beslutning om inhabilitet er urigtig, og at denne fejl er af væsentlig betydning i forhold til karakteren og indholdet af den trufne afgørelse i den konkrete sag, således at denne må anses for ulovlig, kan tilsynet sætte afgørelsen ud af kraft.

Direktionssekretariatet, den 28. maj 2014.